

Twee eeuwen leven, wonen en werken in Nederland (19^e en 20^e eeuw)
Een studie op basis van de digitale Nederlandse Volkstellingen 1795-2001

Oproep voor bijdragen

aan een nieuw te publiceren bundel en op **vrijdag 29 september 2006** te houden symposium

In november 2004 zijn werkbestanden van de gedigitaliseerde tabellen van de Nederlandse volkstellingen, die tussen 1795 en 1971 zijn gehouden, beschikbaar gekomen. Van 1960 en 1971 zijn ook individuele microdata aanwezig, die toegankelijk zijn met inachtneming van speciale privacy-maatregelen. Ook de tabellen van de “virtuele volkstelling” van 2001 zijn beschikbaar. Alle data staan vrij ter beschikking aan onderzoekers die een bijdrage aan symposium en boek willen leveren.

De volkstellingen zijn een unieke en rijke bron voor het leven, wonen en werken van de Nederlanders in de afgelopen twee eeuwen. Onderwerpen die in de volkstellingen (inclusief beroeps- en woningtellingen) aandacht krijgen, zijn: demografische kerngegevens (leeftijd, geslacht, geboorte, burgerlijke staat), samenstelling gezin/huishouden, positie in het huishouden, huwelijksvruchtbaarheid, woonsituatie, beroep, positie in het bedrijf, opleidingsniveau, kerkelijke gezindte, lichamelijke en geestelijke handicaps, personen in instellingen/tehuizen, varende en rijdende bevolking, nationaliteit (vreemdelingen), gemeentegrootte, onderdelen van gemeenten, woon-werkverkeer.

Ter gelegenheid van de afronding van het volkstellingen-gedeelte van het NWO-Groot digitaliseringsproject “Life Courses in Context” wordt op **vrijdag 29 september 2006** een symposium georganiseerd, waarvan de proceedings in boekvorm zullen verschijnen.

De volkstellingen bieden tevens de context voor de longitudinale analyse van de levensloopgegevens die worden gereconstrueerd uit de bevolkingsregistraties voor de Historische Steekproef Nederlandse bevolking (HSN).

Belangstellenden worden uitgenodigd om vóór 1 oktober 2005 een voorstel voor een bijdrage aan het symposium en het daarna te publiceren boek te sturen in de vorm van een titel en abstract van 500 woorden. Op **vrijdag 27 januari 2006** zal er een auteursworkshop worden gehouden, waarin de analyse van de volkstellingsgegevens speciale aandacht krijgt.

Bijdragen betreffen bij voorkeur

- een langere tijdsperiode (diachroon perspectief), en/of
- bijzondere groepen in de samenleving
- een regionale verbijzondering
- vergelijking van Nederland met andere landen
- methodisch-technische aspecten

De totale omvang van de te publiceren bijdrage is *maximaal 8000 woorden*. De onderwerpskeuze is vrij, zolang bijdragen aan de eis voldoen dat de analyses (voornamelijk) gebaseerd zijn op het digitaal beschikbare materiaal van de volkstellingen.

Suggesties voor onderwerpen van bijdragen:

Bevolking, huishoudens en wonen:

- Ontgroening en Vergrijzing
- De veranderende gezinssamenstelling en samenlevingsvormen
- Alleenstaanden (verweduwd, gescheiden)
- Huwelijksvruchtbaarheid (vanaf 1929)
- huisvesting en woongelegenheid (vanaf 1899)
- lichamelijke handicaps (1859-1971)

Sociaal-economische en culturele thema's:

- Werkgelegenheid, beroepsbevolking en sociaal-economische structuur
- Sociale stratificatie en mobiliteit
- Vrouwen- en kinderarbeid
- Onderwijs (gegevens beschikbaar sinds de jaren dertig)
- Spreiding en concentratie van vreemdelingen
- Specifieke religieuze groeperingen

Ruimtelijke thema's:

- Stad en platteland
- De bevolkingsdynamiek in de buurten en wijken van de grote steden (gegevens sinds 1849)

Methoden en technieken:

- Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van de tellingen
- Koppeling van individuele gegevens uit de HSN aan de volkstellingstabellen
- Multilevel-analyse HSN-gegevens en volkstellingstabellen

Suggesties voor bijdragen over andere onderwerpen zijn welkom!

Wij stellen het ook op prijs als u niet zelf een artikel wilt schrijven, maar wel als referent/beoordelaar van bijdragen wilt optreden. Wilt u hierbij uw expertisegebied vermelden?

Organisatie en redactie van de bundel:

Peter Doorn, Jacques van Maarseveen en Luuk Schreven

E-mail adressen:

peter.doorn@niwi.knaw.nl

smrn@cbs.nl

luuk.schreven@niwi.knaw.nl

Websites:

www.volkstellingen.nl

www.lifecoursesincontext.nl

www.iisg.nl/hsn

www.cbs.nl

www.niwi.knaw.nl